

congerunt Lessius de justit. & jure, lib. 4. cap. 2. dub. 10. à num. 69. & alii, quos dedimus supra, num. 22. in princip. Ex quibus plures effectus impugnant hæretici, quos recenset, ac convincit Lessius dub. 11. à num. 83.

Ibi: *Et quæ in unum ferè locum congeste sunt.*

34 De jejunii encomiis agit D. August. de laudib. jejunii, D. Chryl. serm. de jejun. D. Leo serm. 2. de jejun. decimi mens. Theatrum vitæ humanæ latè verb. Jejunium, Cornel. à Lapide in Exod. cap. 34. vers. 28. §. Jejunium.

Ibi: *Hac igitur quarta conclusio.*

35 Hæretici tum antiqui, tum recentiores jejunia ab Ecclesia indicta protèrè damnaverunt, ut videre est apud Spondan. in Epitome Baron. an. 120. num. 14. ubi de Gnosticis, anno 319. num. 9. de Eustathianis, anno 361. num. 9. de Massalianis, anno 406. num. 7. de Vigilantibus. Ex neotericis Calvinus & alii plures suadent, non esse ex præscripto Ecclesiæ jejunandum, sed jejunium esse liberè suscipiendum pro arbitrio cujusque, nec fas esse non velci carnibus, ac lacticiis die jejunii, cum jure naturali omnia in cibum homini sint concessa præter carnem humanam, adversus quod Ecclesia nihil valet statuere: in cujus argumenti comprobationem expendant illud Genes. ap. 9. à Domino dictum: *Omne quod movetur, & vivit, erit vobis in cibum.* Et illud Matth. cap. 5. testimonium: *Non quod intrat per os coarctat hominem. Et Luc. cap. 10. ibi: In quamcunque civitatem intraveritis, & susceperint vos, manducate quæ apponuntur vobis. Verum rectè satisfacit Azor. part. 1. lib. 7. cap. 20. vers. Verum amen una, ubi ait Ecclesiam non vetare cibos, quia eos ut malos reprobet, sed ut privatione eorum corpora comprimantur. De quibus hæreticorum erroribus videndus Azor. d. cap. 20. à princip. Valent. d. disp. 9. q. 2. punct. 2. Fagund. sup. lib. 1. cap. ult. Lessius lib. 4. cap. 2. dub. 5. à num. 25. & dub. 11. à num. 77. Bassæus verb. Jejunium 1. num. 2. vers. Unde impudenter, Theatrum vitæ humanæ verb. Jejunium, pag. 13. sub tit. Jejunii finis. Nec de juniorum excellentia ambigi potest, quæ Deus maximis miraculis approbavit, teste B. Irenæo lib. 2. cap. 57. quem dat Baron. Annal. tom. 1. anno 57. ubi Spondan. in Epitome, num. 63.*

Verf. Quinta conclusio.

36 Ecclesia à suis primordiis sub Apostolorum tempus Christiani jejunia quædam observanda præcepit, l. 4. tit. 23. p. 1. cap. 1. & per tot. 76. dist. cap. Quadragesima, cum seqq. de consecrat. dist. 5. Card. Baron. anno 57. & ibi Spondan. à num. 57. qui fusè probant, Bassæus sup. vers. An autem, Azor. part. 1. lib. 7. cap. 12. à principio, Navar. in Manuali, cap. 21. num. 12. Fagund. sup. cap. 5. num. 4. Lessius d. cap. 2. dub. 5. n. 29. & dub. 9. ex num. 62. Bonacina in præcepta Eccles. disp. ult. q. 1. punct. 5. num. 1. Theatrum vitæ humanæ verb. Jejunium, pag. 13. Quæ jejunia tunc temporis exactissime observabantur, ut videre est apud Baron. & Spondan. ubi proxime. Jejunium autem originem ducit à mundi exordio, quod Deus Adamo in Paradiso indicit vetans ne de arbore scientiæ boni & mali comederet, Genes. cap. 1. Ita probat caput Sexto

die, 35. distinct. Azor. sup. cap. 22. vers. Secundò quæritur, Theatrum vitæ humanæ verb. Jejunium, pag. 14.

Ad Num. 4.

Jejunium Quadragesimæ non esse de jure divino, sed esse ab Ecclesia Apostolorum tempore institutum, omnes proximè laudati probarunt, & plerique disputatione præmissa: atque ita nullum jejunium existere, quod lege Evangelica fuerit indictum, sed esse omnia jure Ecclesiastico præcepta, notant Bonacina, Bassæus verb. Jejunium 2. num. 3. Less. dub. 5. à num. 30. Castro Palao de just. & jure, disp. 3. punct. 2. §. 4. num. 11. & alii, qui ut D. Covar. Sanctorum Patrum auctoritates, quibus contrarium insinuat, exponunt.

Ibi: *Lege Evangelica à Domino, & Redemptore nostro.*

Commune præceptum licet dies non definierit, 38 est à Christo Domino datum, ut colligitur ex Matth. cap. 6. ibi: *Tu autem cum jejunas.* & tenet Fagund. d. cap. 5. num. 4. Theatrum vitæ humanæ sup. vers. Deum. Sed id inficiatur Bassæus sup. Aliud est autem quod assertum est supra de jejuniis ad colhibendum carnis appetitum, quod sub præcepto legis Evangelicæ, quatenus ad jus naturale spectat, omnino continetur.

Ad Num. 5.

De diversa consuetudine jejunandi Quadragesimæ olim apud varias Ecclesias agit fusè Baron. anno 57. ubi Spondan. num. 58. ubi observat, quod licet quoad tempus disenserint, in hoc tamen omnes convenerunt, ut ante Pascha Resurrectionis dies aliquot ad jejunandum decernerentur. Consule laudatos supra, num. 36 qui de jejunio Quadragesimæ haud pauca tradiderunt. Bassæus verb. Jejunium 2. num. 4. vers. Dies.

Ad Num. 6.

Apud Orientales Ecclesias à jejunio Quadragesimæ etiam Sabbatum excipiebatur, sicut dies Dominica, atque ita singulis hebdomadibus dies duo detrahebantur, quod in Occidentalibus præter unam Mediolanensem minimè servabatur: cuius discriminis ratio dimanavit ex eo quod apud Orientem invalescebat hæresis illa plurium, qui asserebant, Deum Hebræorum, orbis conditorem & legis auctorem malum esse, Christumque ad eum destruendum advenisse: & quia Deus ille quievisset die septimo, ideoque Judæi Sabbatum colerent in ipsius honorem, illi hæretici contrà in contumeliam ejus Sabbatis jejunare consueverant: quod delirium à Simone Mago in alios hæresiarthas descendit. Hac igitur de causa Orthodoxi Orientales non solum à jejniis abstinabant Sabbatis, sed etiam adinstar Dominici diem illum festum habebant, in majorem hæreticorum detestationem. Ita ex Baronio Spondan. sup. n. 58. & 60. Qua ratione in Occidente cessante, Catholici non solum Quadragesimæ, sed etiam extra illam Sabbatum cujusque hebdomadæ jejniis consecrabant, ut mox est asserendum.

Jejunare die Dominico sacris constitutionibus 4x prohibe

prohibetur, ita ut si feria secunda solemne festum peragendum sit, quod vigiliam habeat, jejunium præponitur, ac Sabbato jejunatur, cap. 1. de observat. jejunior. cap. Ne quis 15. cum seq. de consecrat. distinct. 3. l. 6. tit. 23. part. 1. quod placuit, tum quia die illa Dominus surrexit, tum ne cum hæreticis, aut Judæis conveniamus, cap. Jejunium 13. de cons. dist. 3. ubi Glossa, Gregor. Lop. in d. l. 6. gloss. ult. Etenim hæretici die Dominica jejunabant, alia jejunia per Ecclesiam indicta damnantes, ut Eustathiani. Spondan. in Epit. Baron. anno 319. num. 9. (Ex eadem causa interdicitur jejunium quintæ feriæ, d. cap. Jejunium; nam Pharisei secunda & quinta feria jejunabant. Spondan. anno 34. num. 47.) Hodie tamen illicitum non erit ex devotione, cessante scandalo, Dominicis diebus jejunare, argumento capitis Urinam, 76. distinct. Gregor. Lop. ubi proxime, Fagund. d. cap. 5. num. 2. Theatrum vitæ humanæ sup. pag. 13. vers. Dies Dominica, Bassæus verb. Jejunium 2. num. 4. Bonacina sup. punct. 5. num. 3. & omnes communiter.

Cætera verò quæ D. Covar hic inserit, prosequuntur Baron. & Spondan. d. anno 57. Fagund. in 4. Eccles. præcept. lib. 1. cap. 5. à num. 4. Azor. part. 1. lib. 7. cap. 12. Less. de just. & jure, lib. 4. cap. 2. dub. 5. num. 29. & dub. 9. à num. 62.

Ibi: *Jejunium autem Quadragesimæ multis ex causis.*

42 Cur autem quadraginta diebus jejunetur, in promptu est, quia Christus Dominus tempore istud proprio jejunio consecravit, l. 5. tit. 23. part. 1. Spondan. anno 57. num. 58. ubi notat, quod in Ecclesia Romana, & Mediolanensi, ubi Quadragesima quondam à Dominica inchoabatur, & sic quadraginta duo dies continebat, id fiebat, quoniam totidem mansiones, seu stationes factæ fuerunt à Populo Israël ab Ægypto in terram promissionis. Adde Bassæum verbo Jejunium, in Supplem. num. 4.

Ibi: *Nam & Gentiles religionis causa.*

Vide Theatrum vitæ humanæ verbo Abstinentia, Jejunium, Temperantia.

Ad Num. 7.

43 De hac dierum decima, quam per jejunium quadragesimæ Deo solvimus, videndus Cardin. Baron. anno 57. & ibi Spondan. num. 58. Fagund. d. cap. 5. num. 7. Gregor. Lop. in d. l. 5. Partita, gloss. 2. Cornel. à Lapide sup. Zachar. cap. 8. vers. 19. vers. Secundus est. Et alii adducti supra, num. 36. Hinc controversitur, an ante Pontificem Gregorium Magnum Quadragesimæ inciperet à Dominica, vel à die Mercurii præcedenti, prout nunc observamus: de quo Fagund. d. cap. 5. n. 5. & 6.

Ad Num. 8.

44 Olim quarta & sexta feria ex præcepto per annum jejunare Christiani tenebantur: quarta quidem, quia Mercurii die initum adversus Christum à Judæis Concilium: sexta, nam die Veneris Cruci affixus est. Baron. tom. 1. anno 34. ubi Spondan. num. 47. & anno 57. num. 59. Fagund.

sup. cap. 6. num. 5. Bassæus verbo Jejunium, in Supplem. num. 5. Less. sup. lib. 4. cap. 2. dub. 5. n. 34. Theatrum vitæ humanæ verb. Jejunium, vers. Feria 4. 6. & Sabbatum, & alii laudati num. 36. Sed hæc jejunia in desuetudinem abiire,

Ibi: *Hinc denique quarta feria jejunio.*

De obligatione jejunii Sabbati die, vide le. 45. gem 6. tit. 3. p. 1. ubi Gregor. Lop. Baron. an. 57. ubi Spondan. num. 60. Fagund. cap. 6. num. 4. Bassæum verb. Jejunium, in Supplem. num. 6. vers. Jejunium. Theatrum vitæ humanæ ubi proxime, & alii laudati num. 36. Cur autem jejunium hoc Fidelibus indiceretur, tradit Spondan. num. 61. duplicem causam referens. Primam, quia cum B. Petrus cum Simone Mago foret die Dominica certaturus, Sabbato antecedenti propter periculum imminens jejunavit: cumque eventus feliciter votis responderit, placuit ut exinde Sabbatis jejunaretur. Secundam, quoniam Apostoli post Christi mortem præmerore, ac metu Judæorum se occultantes, creduntur Sabbato illo jejunasse, & ideo in Ecclesia stabilitum est, ut id Sabbatis omnibus servaretur, quod asserit Innocent. episc. ad Decret. cap. 4. & habetur in d. l. 6. Partit. cap. Sabbato, de consecr. dist. 3. Concil. Eliber. can. 13. ibi: *Errorem placuit corrigi, ut omni Sabbati die jejuniorum celebremus superpositionem.* Hoc autem præceptum consuetudine in pluribus, aut in omnibus Christianorum regionibus laxatum cernitur, & in Hispania jejunandi necessitas penitus est sublata, solumque manet illud abstinentiæ vestigium in Castella, ut extremitatibus corporum animalium vescantur, cæteris partibus prohibitis, etiam in d. l. 6. Partit. eius carnium absolute interdicitur: ubi etiam dicitur, in aliquibus locis in honorem B. Virginis laudabilem vigere consuetudinem, ut Sabbatis jejunetur, festivitasque celebretur: quod est ex devotione, & consilio, non de præcepto, ut observat ibi Gregor. Lop. gloss. 1. In Lusitania verò Sabbato carnibus uti nullo modo licet. Diana part. 1. tract. 9. resol. 18. Fagund. in 4. Eccles. præcept. lib. 1. cap. 7. num. 10.

Ibi: *Sed ubi quis commoratur etiam absque domicilio.*

Controversiæ est, utrum viatores, & alii, qui 46 ad locum aliquem perveniunt illic recessuri, etiam paucis aliquibus diebus ibi commorentur, debeant observare jejunia, festa aut abstinentiam, quæ ibi ex lege, aut consuetudine vigent. Affirmativam opinionem cum D. Covar. sustinent Suar. de Relig. tom. 1. lib. 2. cap. 14. num. 8. Navar. in Manuali, cap. 13. num. 5. & alii plures apud Fagund. supra, num. 9. & Dian. part. 1. tract. 9. resol. 2. in princip. cujus sententiæ fundamenta hi referunt, quæ satis est probabilis, ac communis.

At contrarium non minus est receptum, ac 47 probabile, & sic quod scandalo cessante, possint viatores, aliique similes carnes edere, nec festa custodire teneantur locorum per quæ transeunt, modò ubi domicilium habent, illa non serventur. Ita cum pluribus Fagund. num. 8. & 10. Dian. d. resol. 2. Lessius de justit. & jure, lib. 4. cap. 2. dub. 8. num. 51. Bonacina de præcept. Eccles. disp. ult. q. 1. punct. 6. num. 6. Bassæus sup. verb. Jejunium, n. 19. vers. An autem, Sanch. de matrim. lib. 3. disp. 18. num. 7. Azor. tom. 1. lib. 7. cap. 30. vers. Verum illud

illud dubium. Ubi autem utrobique, scilicet in loco domicilii & transitus jejunium servaretur, communiter placet viatores obligari ad jejunandum. Sed Sanch. *Selectar. disp. 54. num. 31.* singulariter docet; eum non teneri, quia lege domicilii extra territorium non astringitur, nec lege loci per quem transit, quia ad eum non pertinet: quod refert aiens non improbabile Diana *part. 1. tract. 9. resol. 18.*

48 Hæc ultima communis resolutio ampliatur, ut idem sit de illo qui per plures dies in aliquo loco commoratur animo non persistendi ibi majori anni parte, quia festa & jejunia, scandalo secluso, non tenebuntur observare, ut contra alios docet Diana *sibi sup. vers. Imò ego.* Quid si quis vadat ad locum animo permanendi ibi pro majore anni parte, ac deinceps jam ibi existens mutet voluntatem; Sanch. *in Summa, lib. 1. cap. 12. num. 42.* docet teneri ad observationem quandiu ibi incolit. Contra tenet Joan. Sanch. *d. disp. 54. num. 35.* quem sequitur Diana *d. resol. 18. in fin.* nempe non obligari ex quo apud se constituit citò discedere.

49 Illud compertum est, ut si quis exeat de loco domicilii, ubi jejunare tenebatur, & ad eum perveniat, in quo jejunium non servatur, possit carnes edere, & uti consuetudine, quæ ibi viguerit: & de scandalo curandum non est, quod hic non reperitur, sicut in casu contrario. Unde Lusitanus iter faciens per Castellam, poterit publicè die Sabbati vesci extrematibus animalium, quas in Lusitania edere non licet. Ita Dian. *d. res. 18. Lessius sup. num. 54. Navarr. cap. 23. num. 100. Fagund. sup. num. 14. Azor. cap. 30.*

50 Hæc omnia accipienda sunt de illis, qui alicubi domicilium habent; nam vagabundi omnino astringuntur ad observanda festa, & jejunia illius loci ubi reperiuntur. Fagund. *d. cap. 7. num. 13. Dian. d. resol. 2. vers. Notandum.* Suar. *d. lib. 2. cap. 14. num. 20. Azor. part. 1. lib. 5. cap. 11. vers. Decimotertio queritur.* Sanch. *de matrim. lib. 3. disp. 18. num. 15.* & alii, etsi aliqui dissentiant, ut videre est apud Dian. *ubi proxime,* & *d. resol. 18. in fin.*

Verf. Hinc etiam deducitur.

51 Legitimæ feriæ intelliguntur secunda, quarta, & sexta, ut observat Barbosa *in collect. ad cap. 1. num. 2. 22. q. 5.*

Verf. Idem Burchardus lib. 13.

52 Christiani quondam dies ante festivitates, & natalitia Sanctorum vigiliis, orationibus, ac jejuniiis consecrabant, de quo Azor. *part. 1. lib. 7. cap. 13. vers. Quæres:* sed pernoctationibus sublatis, ut alibi dictum est, & traditur apud Theatrum vitæ humanæ *verbo Vigilia, vers. Cur & quando,* &c. jejunia persistunt prout nunc observantur, Bonacin. *sup. d. disp. ult. q. 1. punct. 5. num. 3.* Quæ autem de jure, ac generali consuetudine in universa Ecclesia serventur, constat ex *cap. 2. de observat. jejunior. l. 5. tit. 23. p. 1.* ubi Greg. Lop. *gloss. 1. Azor. d. cap. 13. per tot. Barbosa in collect. ad d. cap. 2. n. 2. Bonacina in Eccles. præcept. disp. ult. q. 1. punct. 5. n. 3. Bassæus in Florib. Theolog. verb. Jejunium 2. n. 4. vers. Tertio, Fagund. sup. cap. 5. n. 8. & 9.* Hæc jejunia dicuntur vigilia, retento pristino nomine, etsi jam usus vigilandi cessaverit.

Ad Num. 9.

De jejunio quatuor Temporum fusè agitur in *53* *cap. 1. & per tot. 76. dist. l. 13. tit. 5. l. 5. tit. 23. part. 1.* ubi Gregor. Lop. *gloss. ult. Card. Baron. Annal. tom. 1. anno 57. & ibi Spondan. num. 62. Fagund. cap. 6. à princip. Bassæus ubi proxime, vers. Secundo,* Alfonf. Ciacon. *de varia jejunior. observat. cap. 2. Azor. sup. lib. 7. cap. 14. per tot. Barbosa in cap. 1. 76. distinct. Theatr. vitæ humanæ verb. Jejunium, pag. 13. vers. Quatuor tempora jejunii solemnitas,* de quo D. Covar. *hic meminit. Spond. anno 57. n. 62. in fin.*

Hoc jejunium per quatuor anni stationes est distributum, ut omnibus ejus partibus sit adscripta abstinentia. B. Leo *de jejun. mens. sept. sermone 7. & 9. & de jejun. mens. decimi, serm. 4. & 8. Baron. & Spondan. ubi sup. Fagund. num. 3.* Illud ex doctrina Sancti Spiritus & Apostolica institutione sumpsit exordium, nec primum ipsum indixit Callistus Pontifex, ut aliquibus videtur; nam hic duntaxat, quæ à majoribus ex traditione perceptorat, edito decreto firmavit, quod refertur in *cap. 1. 76. distinct. Ita post Baron. Spond. ubi proxime, secundum quos Callistus I. de quo agimus, Pontifex est creatus anno 221. & anno 226. Martyrii lauream obtinuit, ut apud eos videre licet.*

Ibi: In ipsa verò epistola traditur.

In *cap. Jejunium 7. 76. distinct. traditur ritum 55* jejunandi quatuor anni mensibus ad instar jejunii Hebræorum fuisse in Ecclesia institutum, quod etsi ad ceremonialia legis spectaret, & cum ipsa expiraret, Apostoli tamen rectè ad ejus similitudinem apud Christianos jejunium quatuor Temporum indixerunt, cum discrimine tamen quoad menses; quod, sicut & alia, quæ ad optimos mores instituendos spectare visa sunt, ab Hebræis Apostoli laudabiliter mutuati reperiuntur, ut ex B. Leone observat post Baron. Spondan. *ubi nuper, Cornel. à Lapide ubi mox, vers. Mysticè.*

Quibus de causis Hebræi ea jejunia singulis annis solemniter peragerent, ostenditur in *d. cap. jejunium, ac refert Becan. in analog. veter. & nov. Testam. cap. 15. à n. 16. Gasp. Sanch. sup. Zachar. cap. 8. vers. 19. num. 36. & 37. Cornel. à Lapide in eundem locum, qui rem egregie suo more declarat, eaque pro intellectu dicti capituli Jejunium, hic inferere placet, eo præmissis, quod interpretatio loci Prophætæ ibi tradita quoad causas jejuniorum, non omnibus arridet, ut monet Gasp. Sanch. *num. 36.* subdens varias esse opiniones. Sed Cornelii sententiam sequuti hæc subjicimus.*

Est observandum (quod & alibi diximus) *57* annum Hebræos diversimodè fuisse auspiciatos, non quidem à die certa, sed à plenilunio proximioro verno æquinoctio, unde juxta cursum lunationum initium anni anteponi, aut postponi solebat, & consequenter mensis Nisan, qui primus erat, aliquandò pro majori parte conveniebat nostro Martio, aliquandò Aprilis, ita ut post Martium totum lapsum incipere posset, prout adnotatur supra, *cap. 18. num. 22.* Similiter & reliqui menses idem varietati obnoxii fuerunt. Igitur apud Judæos quatuor publica observabantur jejunia, quorum mentio fit in *d. cap. 8. Zachar. vers. 19.* Primum jejunium celebrabatur quinto mense, qui dicebatur

dicebatur Tammus, & nostro Junio, & Julio correspondet, cujus die nona jejunabatur, quia ea fractus & interruptus est à Chaldæis muris Jerusalem, de quo *Ierem. cap. 52. vers. 6.* Secundum verò die decima mensis quinti Ab, qui partim Julio, partim Augusto convenit; illa enim templum à Chaldæis exustum est. *Ierem. cap. 52. num. 12.* Tertium die tertia mensis septimi, idest Tifii, qui similiter Septembri, & Octobri respondet; nam illa die Godocias ab Ismaële enecatus est. *Ierem. cap. 41. n. 2.* Quartum die decima mensis decimi, qui Tebet dicitur, ac Decembri, & Ianuario pro parte coæquatur; quoniam die eadem Jerusalem à Chaldæis cepit obsidione vexari. *Reg. lib. 4. cap. 25. vers. 1.* Hæc Cornel. à Lapide *sup. cui accedit Sanch. n. 37.*

58 Præter ista eisdem mensibus alia jejunia Hebræi ex aliis causis observarunt; nam mensis 4. die 17. jejunabant ob fractas tabulas Legis à Moyse, cum vitulum Israëlitarum adorarunt. *Exod. 32. vers. 19.* Mensis 5. die 1. qua Aaron frater Moysis Pontifex primus à Deo institutus obiit, *Num. cap. 20. num. 28. Mensis 7. die 10. erat jejunium expiationis, Levit. 25. vers. 27.* Mensis denique 10. die 8. quæ lex à LXX. Interpretibus sub Problema Philadelpho in Græcum est versa, tenebris terram occupantibus triduo, Ita Cornel. supra, *vers. Nota erant,* ex Calendario Hebræorum. quod Genebrardus Latinitate donavit, & habetur ante ejus commentaria in Psalmos. Hæc jejunia nova, illa vetera Cornelius appellat, ac de illis, non de his accipiendus est Zacharias in *d. cap. 8.* quanvis in *d. cap. Jejunium,* confusè misceantur, in quod etiam incidit Becan. *sup. n. 17. cum seqq.*

Ibi: Ut primum jejunium quatuor Temporum.

59 Ita hodie observatur, unde versus apud Greg. Lop. in *l. 5. gloss. 3. tit. 23. part. 1.* sic edicunt: *Vult Crux, Lucia, Cinis, Charisma divina, Ut jejunetur quarta sequens feria.*

Cur autem hæc fuerint indicta jejunia, tradit Cornel. à Lapide *ubi proxime, vers. Mysticè, cum seq. Fagund. sup. num. 3.* Primum ut Deum precemur, eidemque gratias referamus pro fructibus terræ; nam illis temporibus æris temperies variatur, frugesque feruntur, nascuntur, maturescunt, ac colliguntur. Secundò propter collationem Ordinum, ut Deus Episcopis assistat, nec indigni ad sacrum Altaris ministerium admittantur. Tertio ut sic totum annum in penitentiam, & pietatis obsequium sacremus. Quarto, ut diem unum pro singulis mensibus Deo offeramus.

Verf. Ex his item assumitur.

60 De diebus, quibus Ordines conferre licet, vide legem *13. tit. 5. part. 1* & quod ibi dicitur, & à D. Covarruv. hic traditur, exandiri debet de Ordinibus sacris; nam minoribus initiari quis poterit quavis die Dominica per annum, *cap. De eo 3. de tempor. Ordinari.* ubi permittitur Episcopis unum vel duos ad minores Ordines die Dominico promovere. Vide Barbosa *in collectan. ibi.* Qui autem extra tempora adversus juris prohibitionem sacris Ordinibus insignitur, ipso jure suspensus manet, & si in suscepto Ordine ministrat, irregularitatem incurrit Summi Pontificis dispensationi reservatam, ut probat Gattier. *Canonicar. D. de Faria Nova Addit. ad Covar.*

lib. 1. cap. 26. à num. 20. Vide Concil. Trident. *sess. 23. de reformat. cap. 8.* Henriq. *in Summa, part. 2. lib. 10. cap. 12.* Rebuff. *in praxi benef. part. 2. tit. de Cleric. ad sac. Ordin. male promov. gloss. 1. ex num. 2.* Grassis *lib. 3. aur. decis. part. 2. cap. 12. num. 20.* Thom. Valasc. *rom. 1. allegat. 4. num. 3. cum aliis.* Nec consuetudine fieri potest, ut extra tempora Ordines sacri conferantur, *cap. 2. de tempor. Ordinari.* & ibi Barbosa *in collectan. Rebuff. sup. num. 14. & 15.* Quaranta *in Summa Bullarii, verbo Ordo, vers. Devenio ad secundum.*

Verf. Aique hæc de jejuniiis.

De aliis festivitatum jejuniiis, quæ ab Ecclesia *63* indicta sunt, vide jura, & DD. laudatos supra, *num. 52.* Fuit præterea antiquissimum in Ecclesia mos, ut cum Concilium esset ineundum, aut afflictio premeret, vel necessitas, Episcopi in propriis diocesisbus jejunia Fidelibus indicerent, ut post Baronium adnotat Spond. *anno 57. n. 63.*

Ad Num. 10.

Omissa controversiâ, hæc sexta conclusio est *62* omnino amplectenda, ut scilicet lethalem culpam admittat qui absque justa excusatione jejunia ab Ecclesia præcepta non servaverit; ita enim tenent communiter omnes, ut Castro Palao *de justit. & jur. disp. 3. de temper. punct. 2. §. 4. num. 12.* Lessius *de just. & jur. lib. 4. cap. 2. dubit. 5. num. 33.* Azor. *Instit. Moral. part. 1. lib. 7. cap. 8. vers. Secundo queritur, Valent. 2. 2. tom. 3. disp. 9. q. 2. punct. 2. vers. Est autem omnino, Navar. in Man. cap. 21. num. 13. Bassæus in Florib. Theolog. tom. 2. verbo Jejunium 2. num. 5. Leand. de præcept. Eccles. disp. 1. q. 7. tract. 5. & q. 9.* Quid de jejunio ex consuetudine sentiendum sit, videndus Pellizzari *in Manuali Regul. tract. 5. cap. 5. num. 2.* ubi ampliat quoad Regulares.

Ille verò à peccato saltem gravi excusatur, qui *64* bona fide existimans id licitè posse ex aliqua ratione, jejunium violat, etsi propriæ sensualitati, seu appetitui indulserit; hic enim licet fallatur ex ignorantia, modò crassa, seu affectata non sit, reus culpæ lethalis non efficitur. Lessius *sup. num. 34. vers. Si quis tamen, Greg. Lop. in l. 4. gloss. 3. in fin. tit. 23. p. 1. Navar. d. cap. 21. n. 20. Bassæus ubi proxime, vers. Si quis tamen.*

Verf. Non oberit huic conclusioni.

Vide supra, *num. 27. in fin.* nam ut ibi assertum est, qui frangit jejunium absque Ecclesiæ contemptu, peccat contra temperantiam: si ex contemptu, etiam contra obedientiam.

Ibi: Nihil suberat in cibis adsumendis per se malum.

Jure naturali nullus cibus est prohibitus præter carnem humanam. Azor. *part. 1. lib. 7. cap. 22. vers. Quarto queritur,* ubi latè disputat. Potest tamen illicitum esse illo jure aliquid edere, si nocivum sit salutis edentis, aut alterius, velut fetus, aut infantis qui lactatur. Vide Victoriam *in relect. de temper. n. 1. Fagund. in 4. Eccles. præcept. lib. 1. cap. 2. num. 2.*